

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/95/2021
Identifikačné číslo spisu:	3820201795
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3820201795.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. M. B., narodenej X. Q. XXXX, O., Š. F. XX/XX, proti žalovanému mestu Prievidza, Prievidza, Nám. Slobody 14, o určenie a ochranu vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 15C/12/2020, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 02. decembra 2020 sp. zn. 5Co/58/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 30. júna 2020 č. k. 15C/12/2020 - 47 vo výroku I. konanie zastavil, vo výroku II. vec po právoplatnosti uznesenia postúpil na ďalšie konanie mestu Prievidza. Vo výroku III. žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na § 2, § 3. § 9 a § 10 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Súd posudzujúc procesné podmienky konania a vychádzajúc z obsahu podanej žaloby a povahy uplatneného nároku žalobkyne dospel k záveru, že v danej veci nie je daná právomoc súdu. Žalobkyňa okrem iného namieta celý postup zriadenia parkovacej zóny, vrátane osadenia sporného dopravného značenia mestom Prievidza. Súd uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou síce domáha ochrany svojho vlastníckeho práva, avšak vzhľadom na verejnoprávny presah jej žaloby - úpravy užívania miestnej komunikácie, ktorá je svojou povahou verejnoprávne oprávnenie upravené osobitným predpisom, nemôže o danej veci rozhodovať súd ako o súkromnoprávnej žalobe. Otázka využívania a úpravy práv a povinností vo vzťahu k verejnej komunikácii a v rámci nej aj otázka možného osadenia dopravných značiek, otázka organizovania dopravy na území mesta Prievidza namietaným spôsobom, otázka odstránenia dopravných značiek vo vymedzenom rozsahu, patrí jednoznačne medzi verejnoprávne oprávnenia a povinnosti, preto o tejto otázke môže rozhodovať len správny orgán a nie všeobecný súd. Všeobecné súdy do týchto vzťahov verejnoprávnej povahy môžu vstupovať len následne, v rámci správneho súdnictva, kde majú právomoc preskúmať a rozhodnúť, či správny orgán konal v súlade s právnymi predpismi alebo vydal rozhodnutie, ktoré možno považovať za zákonné (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21.

novembra 2017 sp. zn. III. ÚS 689/2017, podľa ktorého do právomoci všeobecných súdov v rámci súkromnoprávnej žaloby nespadá rozhodovanie o návrhu, ktorý sa týka využívania účelovej komunikácie, ktorá je regulovaná verejným právom). Či už mesto Prievidza postupovalo pri zriadení parkovacej zóny a osadení dopravného značenia v rámci výkonu samosprávy, resp. v rámci preneseného výkonu štátnej správy (§ 3 ods. 2, § 6a ods. 1 a 2 zákona č. 135/1961 Zb. o cestnej doprave, ďalej aj „cestný zákon“), vždy mohlo ísť len o výkon verejnej správy a nie súkromnoprávných oprávnení a povinností. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že do jej práv bolo zasiahnuté neoprávneným zásahom formou prostriedkov civilného práva. Mesto Prievidza vykonáva parkovaciu politiku na základe cestného zákona tak v rámci preneseného výkonu štátnej správy (§ 3 ods. 2 cestného zákona - predovšetkým používanie zvislých a vodorovných značiek so súhlasom dopravného inšpektorátu) ako i v rámci výkonu samosprávy (§ 6a citovaného zákona - predovšetkým vyčlenenie úsekov miestnych komunikácií určených na dočasné parkovanie vozidiel). Ak by aj mesto Prievidza v minulosti postupovalo pri výkone tejto verejnej správy v rozpore so zákonom predpísaným spôsobom, nestáva sa z uvedeného výkonu práv a povinností „súkromnoprávny vzťah“, ako sa mylne domnieva žalobkyňa. Okrem toho aj z písomného vyjadrenia Ministerstva dopravy a výstavby SR Bratislava z 05. apríla 2018 vo veci sp. zn. 5C/13/2018 vyplýva, že následne prijaté VZN č. 148/2013 a č. 153/2014 boli vydané podľa § 6 ods. 1, § 11 ods. 4 písm. g/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, t. j. vo veci územnej správy. Tieto VZN sú naďalej riadne platné, naďalej regulujú parkovanie a dopravné značenie v označených zónach, preto nie je možné domáhať sa ich neúčinnosti vyslovením, že právo žalovaného organizovať dopravu formou vymedzených úsekov miestnych komunikácií označených zvislými a vodorovnými dopravnými značkami tu nie je. Takýmto určením by civilný súd nepripustne zasiahol do výkonu územnej samosprávy, resp. preneseného výkonu štátnej správy mesta Prievidza. Taktiež uloženie povinnosti odstrániť dopravné značenie a uviesť dopravné značenie do určitého „pôvodného“ stavu, nevyplýva zo žiadneho súkromnoprávneho vzťahu, ide jednoznačne o výkon verejnej správy. V zmysle § 23 cestného zákona sa pritom na konanie podľa tohto zákona vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, teda nie civilnom sporovom konaní. Súd konanie pre nedostatok právomoci zastavil a postúpil vec na prípadné prejednanie mestu Prievidza, predovšetkým vo vzťahu k druhému žalobnému petitu, ako orgánu, ktorý vykonáva v spolupráci s cestným správnym orgánom miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií, a to aj použitia (v rámci toho aj odstránenia) dopravných značiek (§ 3 ods. 2 cestného zákona), keď mal za to, že o prípadnom návrhu na odstránenie dopravných značiek z určitej miestnej komunikácie môže rozhodnúť len mesto Prievidza. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP. Proti uvedenému rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 02. decembra 2020 sp. zn. 5Co/58/2020 vo výroku I. uznesenie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd prvej inštancie zastavil konanie a po právoplatnosti uznesenia vec postúpil na ďalšie konanie mestu Prievidza, vo vzťahu k návrhu žalobkyne na určenie, že právo organizovať dopravu na území mesta Prievidza formou vymedzených úsekov miestnych komunikácií, označených zvislými a vodorovnými dopravnými značkami, vrátane dopravných značiek IP 27a, IP 27b a vyberať úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel od 1. júla 2012 na základe projektu: „Regulácia statickej dopravy v centrálnej mestskej parkovacej zóne Mesta Prievidza“, vypracovaného mestskou obchodnou spoločnosťou UNIPA, spol. s r.o., Prievidza, IČO: 31 579 183, tu nie je, zrušil a vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Vo výroku II. uznesenie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd prvej inštancie zastavil konanie a po právoplatnosti uznesenia vec postúpil na ďalšie konanie mestu Prievidza, vo vzťahu k návrhu žalobkyne, aby žalovanému bola uložená povinnosť do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku odstrániť z celej Z. ulice v Prievidzi dopravné značky IP 27a, IP 27b - Zóna s plateným alebo regulovaným státím, ako aj všetky zvislé a vodorovné dopravné značky osadené na základe „Regulácia statickej dopravy v centrálnej mestskej parkovacej zóne Mesta Prievidza“, vypracovaného mestskou obchodnou spoločnosťou UNIPA, spol. s r.o., Prievidza, IČO: 31 579 183 od 1.7.2012, a uviesť dopravné značenie na celej Z. ulici v Prievidzi do pôvodného stavu, v akom sa nachádzalo ku dňu 30. júnu 2012, potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Vo výroku III. vyslovil, že žalovaný má vo vzťahu k potvrdzujúcej časti nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v rozsahu 100%. Odvolací súd poukázal na § 2, § 3, § 9, § 10 ods. 1 a 2 CSP a čl. 4

ods. 1 a 2 Základných princípov CSP. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zastavil konanie a po právoplatnosti uznesenia vec postúpil na ďalšie konanie mestu Prievidza, v časti v ktorej žalobkyňa žiadala, aby žalovanému bola uložená povinnosť do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku odstrániť z celej Z. ulice v Prievidzi dopravné značky IP 27a, IP 27b - Zóna s plateným alebo regulovaným státím, ako aj všetky zvislé a vodorovné dopravné značky osadené na základe „Regulácia statickej dopravy v centrálnej mestskej parkovacej zóne Mesta Prievidza“, vypracovaného mestskou obchodnou spoločnosťou UNIPA, spol. s r.o., Prievidza, IČO: 31 579 183 od 01. júla 2012, a uviesť dopravné značenie na celej Z. ulici v Prievidzi do pôvodného stavu, v akom sa nachádzalo k 30. júnu 2012, je vecne správne. Žalobkyňa sa podanou žalobou síce domáhala ochrany svojho vlastníckeho práva, avšak vzhľadom na verejnoprávny presah jej žaloby v tejto časti, ktorá je svojou povahou verejnoprávne oprávnenie upravené osobitným predpisom, nemôže o danej veci rozhodovať súd ako o súkromnoprávnej žalobe. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že otázka možného osadenia dopravných značiek, otázka odstránenia dopravných značiek vo vymedzenom rozsahu patrí jednoznačne medzi verejnoprávne oprávnenia a povinnosti, preto o tejto otázke môže rozhodovať len správny orgán a nie všeobecný súd. Všeobecné súdy do týchto vzťahov verejnoprávnej povahy môžu vstupovať len následne, v rámci správneho súdnictva, kde majú právomoc preskúmať a rozhodnúť, či správny orgán konal v súlade s právnymi predpismi alebo vydal rozhodnutie, ktoré možno považovať za zákonné. Či už mesto Prievidza postupovalo pri osadení dopravného označenia v rámci výkonu samosprávy, resp. v rámci preneseného výkonu štátnej správy (§ 3 ods. 2, § 6a ods. 1 a 2 cestného zákona), aj podľa odvolacieho súdu vždy mohlo ísť len o výkon verejnej správy a nie súkromnoprávných oprávnení a povinností. V tejto časti sa ani odvolací súd nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že do jej práv bolo zasiahnuté neoprávneným zásahom formou prostriedkov civilného práva. Mesto Prievidza vykonáva parkovaciu politiku na základe cestného zákona tak v rámci preneseného výkonu štátnej správy (§ 3 ods. 2 cestného zákona - predovšetkým používanie zvislých a vodorovných značiek so súhlasom DI), ako aj v rámci výkonu samosprávy (§ 6a ods. 1 a 2 cestného zákona). Ak by aj mesto Prievidza v minulosti postupovalo pri výkone tejto verejnej správy v rozpore so zákonom predpísaným spôsobom, nestáva sa ani podľa odvolacieho súdu z uvedeného výkonu práv a povinností „súkromnoprávny vzťah“. Uloženie povinnosti odstrániť dopravné značenie a uviesť dopravné značenie do určitého „pôvodného“ stavu, ani podľa odvolacieho súdu nevyplýva zo žiadneho súkromnoprávneho vzťahu, ide jednoznačne o výkon verejnej správy. V zmysle § 23 cestného zákona sa pritom na konanie podľa tohto zákona vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, teda nie civilnom sporovom konaní. Aj keď sa na niektoré činnosti všeobecné predpisy o správnom konaní nevzťahujú (§ 3 ods. 6 cestného zákona), neznamená to, že tieto činnosti nie sú výkonom verejnej správy, len sa v správnom konaní postupuje podľa iných správnych procesných predpisov než podľa Správneho poriadku. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie teda správne postúpil vec na prejednanie mestu Prievidza vo vzťahu k tomuto žalobnému petitu, ako orgánu, ktorý vykonáva v spolupráci s cestným správnym orgánom miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií, a to aj použitia (v rámci toho aj odstránenia) dopravných značiek (§ 3 ods. 2 cestného zákona). O prípadnom návrhu na odstránenie dopravných značiek z určitej miestnej komunikácie môže aj podľa odvolacieho súdu rozhodnúť len mesto Prievidza. K odvolacej námietke žalobkyne, že súd postúpil spor na rozhodnutie žalovanej strane, odvolací súd uviedol, že žalobkyňa označila mesto Prievidza ako žalovanú stranu na základe jej vlastného právneho názoru, že ide o občianskoprávny spor. Z vyššie uvedeného však vyplýva, že nejde o občianskoprávny spor, ale o návrh (podnet, žiadosť - akokoľvek to správny orgán procesne vyhodnotí) v správnom konaní, kde mesto Prievidza nie je sporovou stranou. Odvolací súd skonštatoval, že žalobkyňa sa domáha odstránenia dopravných značiek, teda administratívneho úkonu, ktorý nespadá do právomoci súdu, preto súd prvej inštancie správne rozhodol o zastavení konania pre nedostatok právomoci súdu a o postúpení veci mestu Prievidza. Vo vzťahu k zrušujúcemu výroku (výrok I.) odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti predčasné, nakoľko súd prvej inštancie riadne nezdôvodnil na základe ktorých skutočností dospel k záveru, že nemá v tejto časti právomoc konať a rovnako nepostupoval v zmysle § 10 CSP a právne nezdôvodnil postúpenie veci inému orgánu, do právomoci ktorého spor (vec) patrí. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd prvej inštancie postúpil vec mestu Prievidza predovšetkým vo vzťahu k druhému žalobnému petitu, ako orgánu, ktorý vykonáva miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových

komunikácií, a to aj použitia (v rámci toho aj odstránenia) dopravných značiek (§ 3 ods. 2 cestného zákona), teda nie aj vo vzťahu k prvému žalobnému petitu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie týkajúceho sa tejto časti žaloby nie je zrejmé, či tu existuje iný orgán, ktorý má právomoc o uplatnenom nároku žalobkyne rozhodnúť a na podklade akého zákonného ustanovenia. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), a to proti výroku II. rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolateľka prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzovala na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď mala za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V dovolaní poukázala na skutkový a právny stav veci. Namietala, že odvolací súd zastavil konanie bez právneho základu, pretože odstránenie dopravných značiek nie je možné v prípade žalobkyne dosiahnuť inak ako občianskoprávnou žalobou. Mala za to, že postupom odvolacieho súdu jej bolo odňaté právo konať pred súdom a nebola jej poskytnutá súdna ochrana, ako aj, že došlo k porušeniu jej subjektívnych práv domáhať sa súdnej ochrany pred nezávislým súdom. Uviedla, že žalovaný osadením dopravných značiek realizoval ako vlastník svoje právo hospodáriť s vlastným majetkom formou nájomnej zmluvy podľa § 8 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb., preto ide o súkromnoprávny vzťah, a pokiaľ nebolo vydané VZN mesta Prievidza o parkovaní, takéto parkovacie miesto nemohlo byť ani označené ako platené parkovisko, ani spoplatnené. Zároveň namietala, že súd nezdôvodnil svoje postúpenie veci mestu Prievidza citovaním príslušných zákonných ustanovení. Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhoval, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací

súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolateľka dovolaním napadla potvrdzujúci výrok odvolacieho súdu (výrok II.), ktorého prípustnosť vyvodzovala na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Dovolateľka namietala, že procesným postupom súdov nižšej inštancie došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Dovolateľka namietala, že k naplneniu vady v zmysle § 420 písm. f/ došlo (okrem iného) postupom súdov nižšej inštancie, ktorým konanie zastavili a vec postúpili orgánu, do právomoci ktorého patrí.

13. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané. V prípade, ak súd nesprávne zastaví konanie s odôvodnením, že vec nepatrí do jeho právomoci, tento postup je potrebné považovať za vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP.

14. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či postup odvolacieho súdu vykazoval znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle CSP.

15. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

16. Podľa § 4 CSP iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

17. Podľa § 9 CSP ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

18. Podľa § 10 ods. 1 a ods. 2 CSP ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované. Ak orgán, ktorému bol spor alebo vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, predloží spor alebo vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

19. Podľa § 161 ods. 1 a ods. 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

20. Právomoc sa všeobecne posudzuje ako oprávnenie určitého štátneho orgánu (v tomto prípade súdu) riešiť otázky, ktoré sú zákonom zverené do jeho kompetencie. Civilný sporový poriadok vymedzuje právomoc súdov v § 3 a 4. Ustanovenie § 3 CSP, určuje, že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Súkromnoprávne vzťahy, z ktorých vychádzajú súkromnoprávne spory a iné veci, sú charakterizované najmä právnou rovnosťou a vôľovou autonómiou ich účastníkov. Ich postavenie je rovnocenné, čo znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Nad rámec súboru vzťahov uvedených v § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú aj iné veci, ktoré sa už nezakladajú priamo na práve súkromnom, ale len vtedy, ak to ustanovuje zákon - čo vyplýva z § 4 CSP. Právomoc súdu je základnou procesnou podmienkou, ktorej splnenie súd skúma z úradnej povinnosti v každom štádiu konania a na každej inštancii (§ 161 ods. 1 CSP). Jej nedostatok je neodstrániteľný a vedie k zastaveniu konania (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 9 resp. § 10 ods. 1 CSP).

21. Pri riešení, či vec patrí do právomoci súdov je nutné zaoberať sa otázkou, z akého právneho vzťahu žalobca vyvodzuje v konaní ním uplatňovaný nárok (t. j. predmet konania), následne tento vzťah dôsledne analyzovať a nakoniec správne vyhodnotiť a posúdiť po právnej stránke. Za účelom zabezpečenia podkladov, nevyhnutných pre tento postup, ukladá zákon žalobcovi povinnosť uviesť vždy už v žalobe rozhodujúce skutočnosti. Tie majú súdu umožniť, aby daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok analyzoval a právne kvalifikoval z aspektov, významných tak pre posúdenie rôznych otázok procesnej povahy (napr. právomoci, príslušnosti, procesnej subjektivity), ako aj pre prípadné posúdenie vecí samej. Žalobca je povinný svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a zdôvodniť (ak ho predsa len v žalobe právne posúdi, súd daným posúdením nie je viazaný.) Je totiž vecou súdu, aby v zmysle zásady „iura novit curia“ podal právnu kvalifikáciu uplatňovaného nároku. Pre analýzu právneho vzťahu strán a posúdenie jeho povahy z hľadiska právomoci súdu na prejednanie a rozhodnutie o nároku, ktorý žalobca vyvodzuje z tohto právneho vzťahu, je tak rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú povahu majú práva a povinnosti strán tvoriace obsah právneho vzťahu.

22. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobkyňa podanou žalobou uplatnila dva nároky, keď druhý nárok sa týka uloženia povinnosti podľa § 137 písm. a/ CSP, ktorým žalobkyňa navrhovala, aby žalovanému bola súdom uložená povinnosť do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku odstrániť z celej Z. ulice v Prievidzi dopravné značky IP 27a, IP 27b - Zóna s plateným alebo regulovaným státím, ako aj všetky zvislé a vodorovné dopravné značky osadené na základe „Regulácia statickej dopravy v centrálnej mestskej parkovacej zóne Mesta Prievidza“, vypracovaného mestskou obchodnou spoločnosťou UNIPA, spol. s r.o., Prievidza, IČO: 31 579 183 od 01. júla 2012, a uviesť dopravné značenie na celej Z. ulici v Prievidzi do pôvodného stavu, v akom sa nachádzalo k 30. júnu 2012.

23. Podľa § 3 ods. 2 cestného zákona, miestnu štátnu správu vo veciach miestnych ciest a účelových ciest vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Obce na miestnych cestách a na účelových cestách určujú použitie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľujú vyhradené parkoviská. Obce v rámci preneseného výkonu štátnej správy prejednávajú priestupky podľa § 22c na úseku miestnych komunikácií a účelových ciest.

24. Podľa § 6 a ods. 1 na účely organizovania dopravy na území obce môže obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením úseky miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel (ďalej len "parkovacie miesta") a na stanovištia vozidiel taxislužby, ak sa tým neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky alebo iný verejný záujem. Parkovacie miesta a stanovištia vozidiel taxislužby musia byť označené zvislými a vodorovnými dopravnými značkami. Vo všeobecne záväznom nariadení obec ustanoví spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest, výšku úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel podľa osobitného predpisu, spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia.

25. Otázka možného osadenia dopravných značiek, resp. ich odstránenia vo vymedzenom rozsahu spadá pod verejnoprávne oprávnenia a povinnosti, o ktorých môže rozhodovať iba správny orgán. Daná otázka odstránenia dopravného značenia nie je inštitútom súkromného práva, ale verejnoprávnym oprávnením. Žalobkyňa sa žalobou domáha ochrany svojho vlastníckeho práva pričom žiada, aby súd uložil obci odstránenie dopravného značenia z ňou uvedenej cesty. Uvedené je svojou povahou verejnoprávne oprávnenie upravené osobitným predpisom. O právach a povinnostiach vo vzťahu k dopravnému značeniu je oprávnený rozhodnúť príslušný správny orgán a nie všeobecný súd v rámci súkromnoprávnej žaloby.

26. Žalobkyňa sa domáha odstránenia dopravného značenia z cestnej komunikácie (cesty), pričom daná vec nespadá do právomoci súdu, ale spadá do právomoci správneho orgánu, v danom prípade mesta Prievidza.

27. Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne. Žalobkyňa preto neopodstatnene namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

28. Dovolací súd záverom v tejto časti poznamenáva, že súdna ochrana je zachovaná aj pri vzťahoch, ktoré majú verejnoprávny charakter prostredníctvom správneho súdnictva, ktoré je jednou z foriem ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu.

29. Žalobkyňa v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP ďalej namietala nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, pričom odvolací súd podľa jej názoru nezdôvodnil svoje právne závery o postúpení veci mestu Prievidza.

30. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. García Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

31. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu/účastníka mimosporového konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu/účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu/účastníka konania. Porušením uvedeného práva strany sporu/účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu/účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

32. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak

odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

33. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd konanie (pre nedostatok právomoci súdu) zastavil a vec po právoplatnosti uznesenia postúpil mestu Prievidza na ďalšie konanie ako orgánu, do ktorého právomoci daná vec spadá (viď body 6. až 15. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu).

34. Skutočnosť, že dovolateľka sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnila, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Žalobkyňa preto neopodstatnene namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

35. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

36. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.